

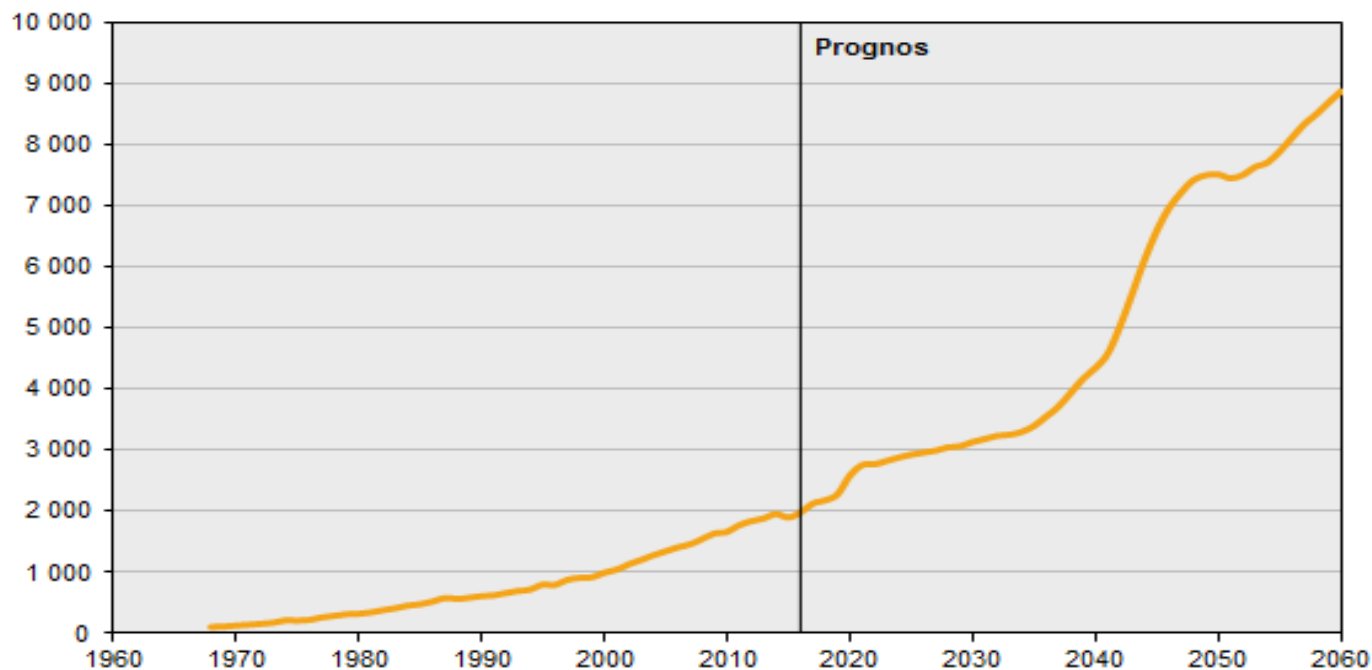
Aktuellt läge inom demensvården

Föreningsmöte i GLID

28 januari 2019

Marianne Melkersson

Antal 100 år och äldre 1968–2016 och prognos 2017–2060



Källa SCB

År 1970 var 127 personer > 100 å

År 2016 var 2 000 > 100 år

År 2060 förväntas 9 000 personer vara > 100 år 90-94 åringar ökar med 155%

Hur många demenssjuka finns det?

- **SVERIGE**
- Mellan **130 000** och **150 000** personer beräknas ha en demenssjukdom.
- Varje år insjuknar **20 000 – 25 000** personer.
- År 2030 beräknas **180 000 – 190 000** ha en demenssjukdom.
- År 2050 beräknas **250 000** vara sjuka

Hela världen

- I världen lever ca **47 miljoner** med en demenssjukdom.
- Varje år insjuknar **10 miljoner**, det motsvarar **en person var tredje sekund**.
- Prognos för år 2030: **82 miljoner** och
- år 2050: **152 miljoner**.
- Låg – och medelinkomstländer **66 %** av demenssjuka

Ålder största risken

- > 85 år har 20 % en demenssjukdom
- Vid 90 års ålder har 50 % demenssjukdom - blandad
- Alzheimers sjukdom – 65-70 % efter 60 år
- Vaskulär demens – 20- 25 % vitsubstanssjuka
- Frontallobsdemens – c:a 5 % upptäckt 1985
- Lewy body demens – stelhet, hallucinationer
- Sekundära: Parkinson, alkohol, down, lågtryck,

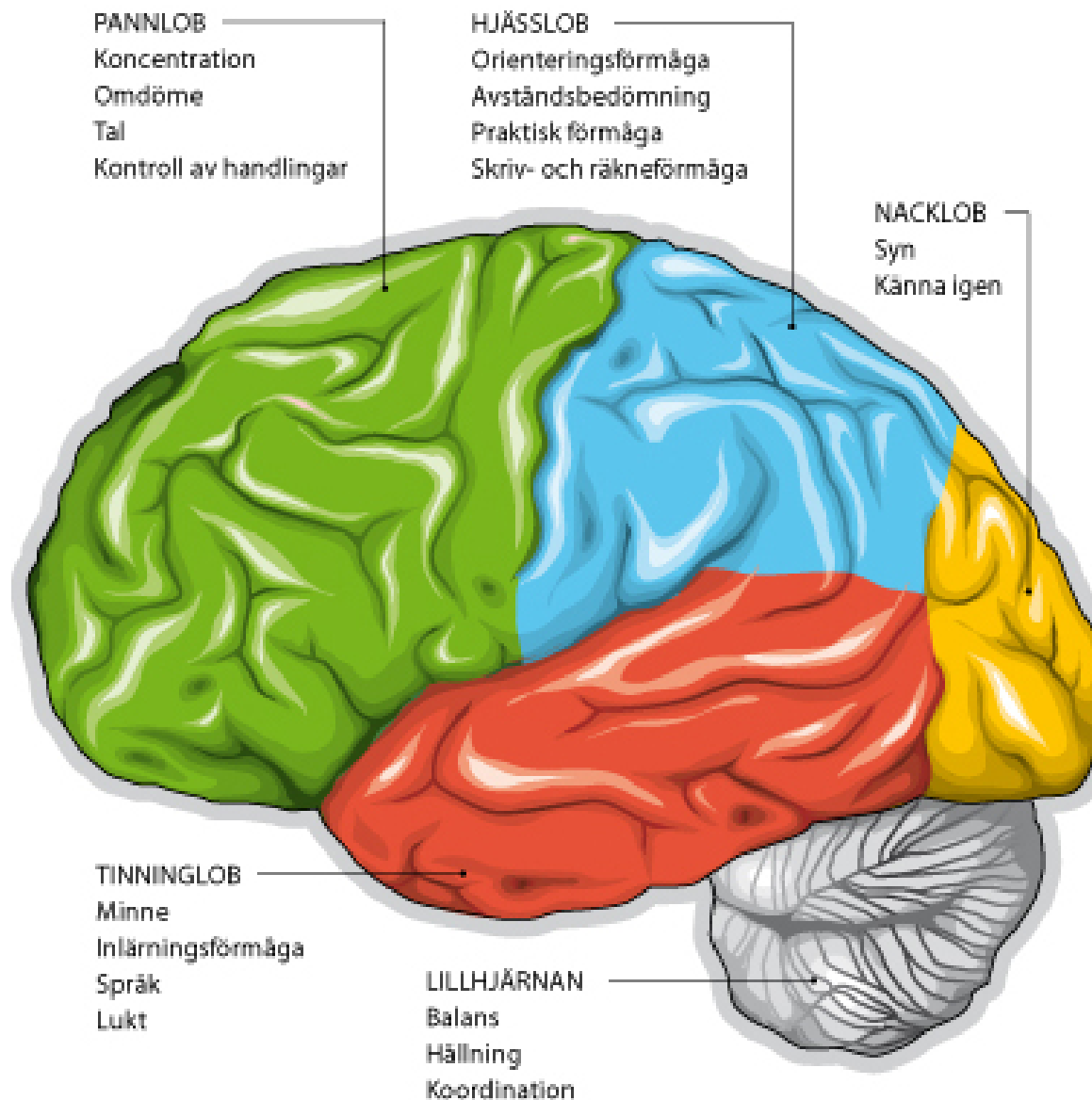


Bild: Svenskt demenscentrum

Cellkropp i frisk hjärna

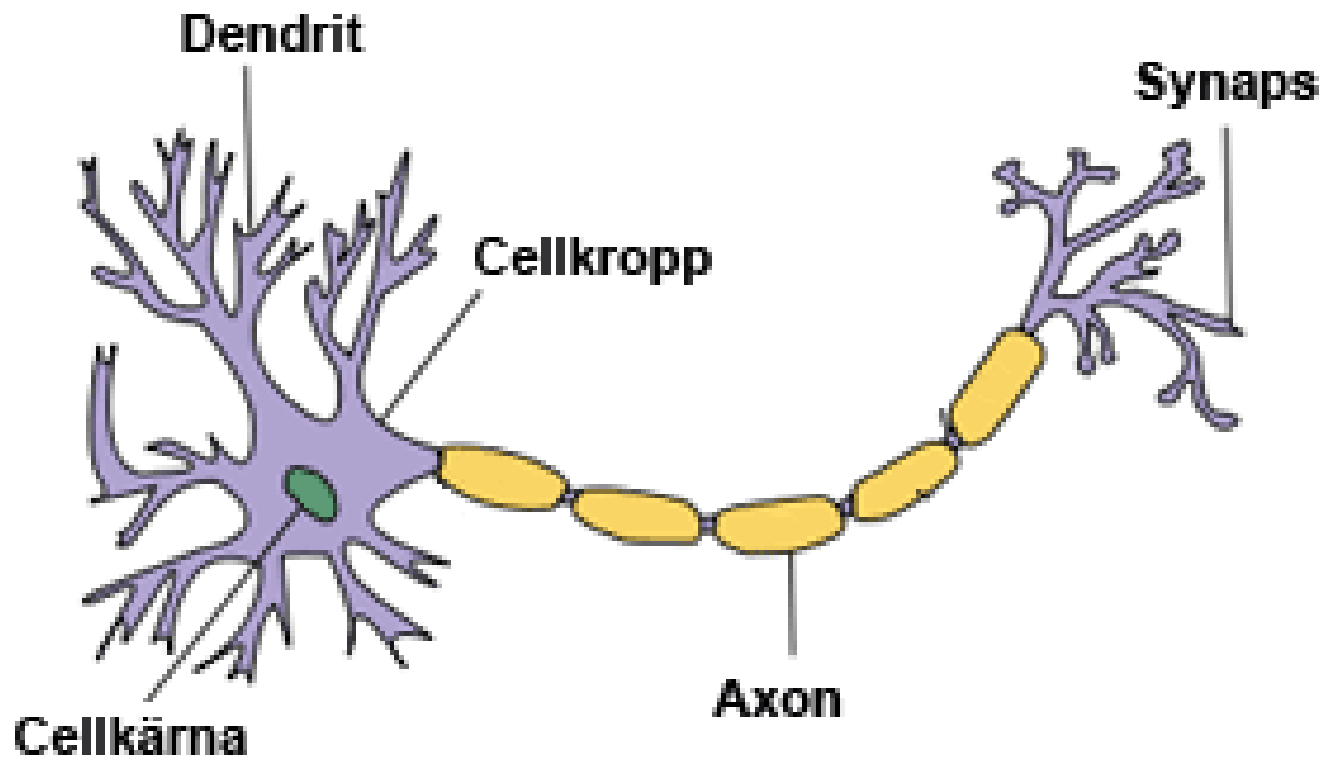


Bild: Svenskt demenscentrum

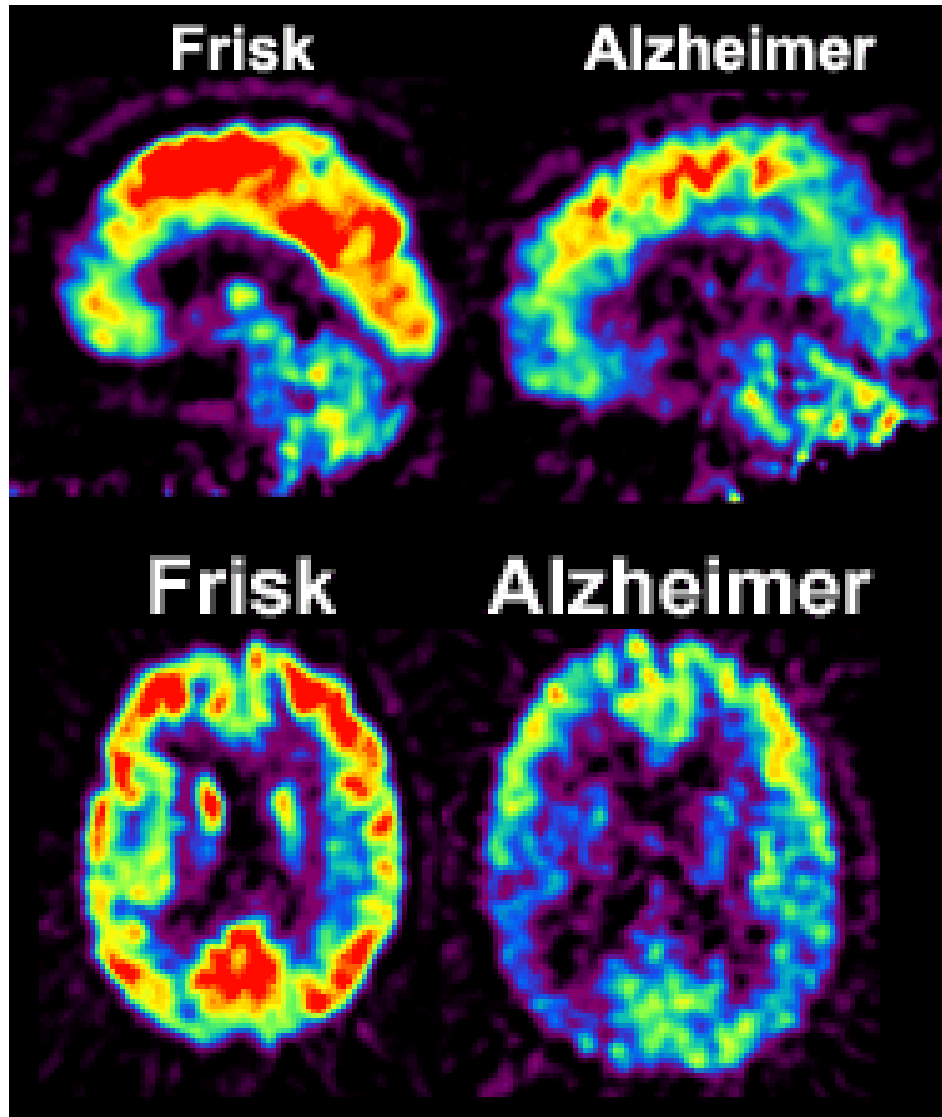
Forskningsområden

- 1. Grundforskning om orsaken till Alzheimers sjukdom
 - Äggviteklumpar lagras in i nervtrådarna och kopplingar- vad startar detta?
 - Äggvitetrådar- tangles lagras in i celler
 - Mikroglia städar - astrocyter reagerar på inflammation
 - Oligomerer – små äggviteansamlingar som ”smittor”
- 2. Diagnosmetoder
- 3. Behandling
- 4. Förebyggande av demenssjukdomar

Forskningsområden

- 2. Diagnosmetoder
 - Ryggmärgsvätskan kan ge diagnos
 - PET –scan kan ge en bild över inlagring av äggviteklumparna och tangels
 - Genteknik kan lokalisera ärftlig och familjär form

Ämnesomsättning med glukos i hjärnan



Hjärnan från sidan

Hjärnan uppifrån

Källa: Professor Agneta Nordberg,
KI, sektionen för Alzheimer Neurobiologi.

Bild: Svenskt demenscentrum

Forskningsområden

- 3. Behandling
 - Vaccinering – immunterapi
 - Läkemedel med antikroppar
 - Sedan 1998 är 100 läkemedel testade, 4 godkända
 - Aktuell studie BAN 2401 –Uppsala forskare

Forskningsområden

- 4. Förebyggande av demenssjukdom
 - Epidemiologiska studier – livsstilsfaktorer tydliga
 - Utbildning, motion, medelhavskost, sköta blodtryck och diabetes
 - Depression och sömnrubbningar i medelåldern
 - Intervention i livsstil ger resultat
 - I Finland sänkt symtom 30 % på 2 år

Nationella riktlinjer

- Demenssjukdom är en form av kognitiv svikt som beror på specifika sjukdomar i hjärnan
- Övergripande mål: Underlätta vardagen och bidra till en så god livskvalitet som möjligt under sjukdomens olika skeden
- Personcentrerad vård och omsorg
- Bemötandemetoder
- Multiprofessionell och teambaserad

Utvärdering 2018

- Fler får en bra utredning
- Fler får läkemedel
- Färre demensteam – ingen koppling till landsting - minnesmottagning
- Fler antipsykosmediciner
- Bristande handledning
- Brist på kompetens, särskilt inom hemtjänsten

Nationell strategi 2018

- Samverkan hälso-sjukvård och social omsorg
- Personal – bemanning
- Kunskap och kompetens
- Uppföljning och utvärdering
- Anhöriga och närstående
- Samhälle - inkluderande
- Digitalisering och välfärdsteknik